

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. I.**, zastoupený JUDr. Ladislavem Piterkou, advokátem se sídlem Výškovická 172, Ostrava - Jih, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava – Moravská Ostrava Přívoz, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 3. 2009, č. j. 58 Ca 44/2005 – 91,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci JUDr. Ladislavu Piterkovi **se** odměna **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě odmítl usnesením ze dne 12. 3. 2009, č. j. 58 Ca 44/2005 – 91 žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 1. 12. 2005, č. j. 33697/2005/FIN/Kle/0002, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti výzvě k zaplacení pokuty v náhradní lhůtě podle ust. § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) ve výši 1500 Kč vydané Magistrátem města Ostravy (dále jen „magistrát“) dne 23. 8. 2005, zn. OFR.2/05/Fr/6090050939. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že exekuční výzva vydaná podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s. Stěžovatel v daném případě brojí proti dřívějšímu pravomocnému rozhodnutí správního orgánu, k jehož výkonu napadené rozhodnutí směřuje. Pro charakter rozhodnutí není podstatné, že stěžovatel napadá celý postup správního orgánu

při vymáhání pokuty. Soudu nepřísluší, aby se na základě předmětné žaloby těmito skutečnostmi zabýval. Povinnost k zaplacení pokuty byla stěžovateli uložena rozhodnutím, které je ve správním soudnictví samostatně přezkoumatelné. Soudním přezkumem nemůže být narušena souslednost jednotlivých fází nalézacího a exekučního správního řízení a soud nemůže přezkoumávat postup správních orgánů na základě žaloby proti úkonu, jež soudnímu přezkumu nepodléhá.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., v níž poukázal na to, že podal žalobu na přezkum rozhodnutí správního orgánu, kterým mu byla uložena pokuta, a že ve smyslu ust. § 83 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o přestupcích“) požádal o odložení výkonu rozhodnutí. Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, nezabýval se žalobou a pouze ji odmítl jako nepřípustnou. Dále uvedl, že podle ust. § 65 s. ř. s. se mu úkonem krajského úřadu určují povinnosti, zde konkrétně zaplatit. Z tohoto důvodu nemůže být žaloba vyloučena ze soudního přezkumu. Krajský soud dospěl ke špatnému závěru, že podle ust. § 70 písm. c) s. ř. s. má být žaloba vyloučena ze soudního přezkumu. Nepochopil souvislost a tak nesprávně věc posoudil. Stěžovatel nemá ze zákona povinnost zaplatit pokutu, pokud požádal o odklad do doby rozhodnutí soudem. Krajský úřad neměl právo vydat exekuci a trvat na ní. Stěžovatel uplatnil všechny námitky u soudu o rozhodnutí, jímž mu byla pokuta udělena, a dodnes soud o této žalobě nerozhodl. Krajský úřad však nečekal a v rozporu s ust. § 83 zákona o přestupcích nařídil a potvrdil exekuci. Sdělení krajského úřadu, že exekuční výzva k zaplacení daňového nedoplatku nepodléhá soudnímu přezkumu, je irelevantní. Nejedná se o daňový nedoplatek a už vůbec se nemůže vymáhat podle zákona o daních, protože takto se mohou vymáhat pouze daňové nedoplatky a pokuty uložené podle zákona o daních. Další chybou krajského soudu bylo, že stěžovateli nebyl dán prostor k vyjádření a tak bylo porušeno jeho základní právo být alespoň jednou slyšen u jednání. Může se stát, že rozhodnutí o pokutě bude zrušeno, aby byla vykonána exekuce jen proto, že krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nepřípustná. Tento závěr krajského soudu je v rozporu se s. ř. s. i s Ústavou. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti právně kvalifikoval její důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ale toto podřazení není správné, neboť směřuje-li kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, připadá v úvahu pouze důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je u kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby z povahy věci vyloučen. Posuzovat vady řízení před správním orgánem, včetně nepřezkoumatelnosti jeho rozhodnutí, jak jsou vymezeny v ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., totiž krajskému (městskému) soudu přísluší pouze při meritorním přezkumu správních rozhodnutí. V případě usnesení o odmítnutí žaloby se však o meritorní rozhodnutí nejedná. Nesprávná kvalifikace důvodů kasační stížnosti stěžovatelem však není na překážku jejímu věcnému projednání. Stačí, aby stěžovatel

důvody tvrdil. Jejich podřazení pod zákonné ustanovení provede v souladu se zásadou iura novit curia soud. Z tohoto pohledu stěžovatel svým povinností dostál.

V dané věci stěžovatel zpochybňuje závěr krajského soudu, že výzva k zaplacení pokuty v náhradní lhůtě vydaná podle ust. § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, resp. rozhodnutí o odvolání proti této výzvě, není rozhodnutím přezkoumatelným ve správním soudnictví. K této otázce se již Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil, že výzva vydaná podle citovaného ustanovení není rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., ale úkonem jímž se pouze upravuje vedení řízení. Žalobu proti takové výzvě proto soud odmítne jako nepřipustnou podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s ust. § 70 písm. a) a c) s. ř. s. (srovnej např. rozsudky ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Afs 28/2003-48, č. 187/2004 Sb. NSS, ze dne 3. 11. 2004, č. j. 1 Afs 22/2004-72, č. 976/2006 Sb. NSS a ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Afs 73/2007 - 41, www.nssoud.cz). Při splnění určitých předpokladů je sice soudní přezkum exekuční výzvy možný (např. když výzva směřuje vůči daňovému ručiteli a přitom nebyla vydána výzva podle ust. § 57 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků; výzva je ve skutečnosti prvním úkonem správce daně deklarujícím daňovou povinnost; viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2009, č. j. 7 Afs 50/2008 - 89 a ze dne 31. 3. 2009, č. j. 7 Afs 24/2009 - 71, dostupné na www.nssoud.cz), ale o žádný z takových případů se v případě stěžovatele nejedná. Předmětná výzva k zaplacení pokuty v náhradní lhůtě vydaná podle ustanovení § 73 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků totiž měla povahu pouze procesního úkonu a při jejím vydání vycházel magistrát z toho, že stěžovatel je subjektem s přesně stanovenou povinností (zaplatit pokutu ve výši 500 Kč a náklady řízení ve výši 1000 Kč). Tato výzva tedy není úkonem, který by se jakkoli dotýkal právní sféry stěžovatele (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, č. 906/2006 Sb. NSS). Nejedná se proto o rozhodnutí ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., a krajský soud proto postupoval v souladu se zákonem, když žalobu stěžovatele odmítl.

V daném případě se tedy krajský soud zcela správně nezabýval zákonností předmětné výzvy věcně, a ani tvrzením stěžovatele, že požádal o odložení výkonu rozhodnutí podle ust. § 83 zákona o přestupcích. Stejná argumentace uvedená v kasační stížnosti je proto i pro posouzení zákonnosti napadeného usnesení bezpředmětná. Totéž platí i pro tvrzení stěžovatele, že v daném případě správní orgány nemohly postupovat podle zákona o správě daní a poplatků. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54 (č. 791/2006 Sb. NSS), ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí o námitkách proti exekučnímu příkazu podle ust. § 73 odst. 8 zákona o správě daní a poplatků je rozhodnutím, které lze napadnout žalobou ve správním soudnictví, přičemž „soudní přezkum v těchto případech samozřejmě nemůže zpochybňovat souslednost a logickou provázanost jednotlivých fází daňového řízení. Námitkami proti exekučnímu příkazu proto nelze účinně brojit proti samotnému daňovému nedoplatku, stanovenému samostatným správním rozhodnutím, a rovněž následný soudní přezkum může být zaměřen zejména na vhodnost a proporcionalitu způsobu a rozsahu provedení exekuce, na vykonatelnost exekučního titulu, na jeho právní účinnost vůči povinnému apod., nikoliv již na přezkum důvodnosti samotného exekučního titulu. Soudní přezkum proto v těchto případech lze označit za do určité míry omezený a koncentruje se na případné „vybočení“ z řádné a na principu proporcionality založené daňové exekuce.“ Z citovaného rozsudku tedy vyplývá, že stěžovatel může své

námítky zpochybňující postup správních orgánů při exekuci uplatnit v dalším průběhu exekučního řízení a závěry učiněné správními orgány jsou pak přezkoumatelné ve správním soudnictví.

K námitce, že stěžovateli nebyl dán prostor k vyjádření, jelikož nebyl alespoň jednou slyšen u jednání, Nejvyšší správní soud uvádí, že jednání soudu je určeno k projednání a rozhodnutí věci samé (§ 49 odst. 1, § 51 odst. 1 ve vazbě na § 53 odst. 1 s. ř. s.). Smyslem jednání před soudem je především dokazování. Tento smysl však zjevně nemůže být naplněn tam, kde podaný návrh neobstojí a jsou dány zákonné důvody pro jeho odmítnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 2 Afs 86/2005 – 55, www.nssoud.cz). Napadené usnesení, kterým byla žaloba odmítnuta bez jednání, proto nelze z tohoto důvodu považovat za nezákonné. Tato stížní námitka je tedy nedůvodná.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost napadeného usnesení, a proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a krajskému úřadu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupci stěžovatele odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu vyplývá, že žádný úkon právní služby, za který odměna náleží (§ 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), nevykonával.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu